

Hromosvody versus platnost norem

Začátkem letošního roku vyšlo oznámení Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) č. 1/2013 o platnosti norem při navrhování, povolování a zřizování ochrany před bleskem na stavbách. Vzhledem k tomu, že do redakce časopisu *Elektro* dochází dotazy projektantů a revizních techniků na navrhování a revize aktivních hromosvodů, uvádíme zde v plném znění oficiální stanovisko ÚNMZ. V něm je jednoznačně stanoveno, podle jakých standardů je v tomto případě třeba v České republice postupovat.

(red. *Elektro*)

Oznámení č. 01/13

Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
o platnosti norem při navrhování, povolování a zřizování ochrany před bleskem na stavbách
Společné stanovisko
Odboru stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj ČR,
Odboru technické harmonizace a ochrany spotřebitele Ministerstva průmyslu a obchodu ČR
a Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, definuje v § 4 českou technickou normu jako dokument schválený pověřenou právnickou osobou pro opakované nebo stálé použití vytvořený podle tohoto zákona a označený písemným označením ČSN, jehož vydání bylo oznámeno ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, a dále stanoví, že česká technická norma není obecně závazná. Česká technická norma se stává harmonizovanou českou technickou normou, přejímá-li plně požadavky stanovené evropskou normou nebo harmonizačním dokumentem, které uznaly orgány evropského společenství jako harmonizovanou evropskou normu nebo evropskou normu, která byla jako harmonizovaná evropská norma stanovena v souladu s právem Evropských společenství společnou dohodou notifikovaných osob.

Z toho vyplývá, že ČSN nejsou považovány za právní předpisy a není stanovena obecná povinnost jejich dodržování. Taková povinnost však může vyplynout z jiného právního aktu, např. odkazem na ČSN v právním předpisu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), stanoví v § 169 odst. 1 právnickým osobám, fyzickým osobám a příslušným orgánům veřejné správy povinnost respektovat při územně plánovací a projektové činnosti, při povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb obecné požadavky na výstavbu stanovené prováděcími právními předpisy. Obecné požadavky na výstavbu jsou definovány v § 2 odst. 2 písm. e) stavebního zákona. Mezi obecné požadavky na výstavbu, které náleží do působnosti ministerstva pro místní rozvoj, patří mimo jiné i vyhláška o technických požadavcích na stavby.

V souladu s ustanovením § 159 odst. 2 stavebního zákona projektant odpovídá za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a proveditelnost stavby podle této dokumentace, jakož i za technickou a ekonomickou úroveň projektu technologického zařízení, včetně vlivu na životní prostředí. Je povinen dbát právních předpisů a obecných požadavků na výstavbu vztahujících se ke konkrétnímu stavebnímu zámeru. Statické, popřípadě jiné výpočty musí být vypracovány tak, aby byly kontrolovatelné. Není-li projektant způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám, je povinen k jejímu zpracování přizvat osobu s oprávněním pro příslušný obor nebo specializaci, která odpovídá za jí zpracovaný návrh. Odpovědnost projektanta za projektovou dokumentaci stavby jako celku tím není dotčena.

Tímto ustanovením je zdůrazněna i povinnost respektovat při projektové činnosti obecné požadavky na výstavbu stanovené vyhláškou č. 268/2009 Sb. V § 3 je mimo jiné definován pojem „normová hodnota“, kterým se rozumí konkrétní technický požadavek, zejména

limitní hodnota, návrhová metoda, národně stanovené parametry, technické vlastnosti stavebních konstrukcí a technických zařízení, obsažené v příslušné české technické normě, jehož dodržení se považuje za splnění požadavků konkrétního ustanovení vyhlášky. Z uvedeného konceptu je zřejmé, že důkazním prostředkem pro splnění požadavku vyhlášky je příslušná česká technická norma.

V ustanovení § 36 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 268/2009 Sb. je stanoven požadavek zřídit ochranu před bleskem pro specifikované případy uvedené pod písmeny a) až f), pro které musí být proveden výpočet řízení rizika podle normových hodnot k výběru nejvhodnějších ochranných opatření stavby. Jedná se o normy z řady ČSN EN 62 305-1 až -4. Technický požadavek definovaný vyhláškou bude tedy splněn, budou-li splněny požadavky tohoto souboru norem. V souladu s ustanovením § 55 odst. 2 vyhlášky o technických požadavcích na stavby se však připouští, aby odkazy na normové hodnoty měly indikativní charakter a nebránily inovacím v případě lepšího řešení. Jiné postupy, odchylky od norem jsou přípustné, pokud se prokáže, že navrženým řešením bude dosaženo alespoň stejných nebo lepších technických parametrů, jako kdyby se postupovalo podle české technické normy.

Na základě stanoviska subkomise Ochrana před bleskem při Technické normalizační komisi 97 ze dne 27. 7. 2012, které vychází z dokumentů CENELEC BT136/DG8043/DC, March 2010; CIGRE C4 COLLOQUIUM, May 2010; WG C4.405, October 2011 není dosaženo francouzskou národní normou NF C 17-102, potažmo slovenskou technickou normou STN 34 1391 stejných nebo vyšších technických parametrů, jako kdyby se postupovalo dle českých technických norem ČSN EN 62305-1 až -4.

Vzhledem k výše uvedenému upozorňujeme, že národní francouzská a slovenská norma nebyly převzaty do soustavy ČSN, nejsou harmonizovanými normami a nelze je v případě odkazu na normové hodnoty používat pro účely vyhlášky č. 268/2009 Sb.

Pro posuzování hromosvodu se nepoužije zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky. Po dokončení montáže komponentů je hromosvod dle vyhlášky č. 73/2010 Sb., o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti, vyhrazeným technickým zařízením.

V Praze dne 8. 11. 2012

Za MMR	Ing. Marcela Pavlová v. r., ředitelka odboru stavebního řádu
Za MPO	Ing. Ivana Kocová, Ph.D., ředitelka odboru technické harmonizace a ochrany spotřebitele
Za ÚNMZ	Ing. Milan Holeček v. r., předseda